

Asia: VN/11385/2020

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Toimiala- tai etujärjestö

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

• **Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.1)

Yhdyn tämän osa-alueen linjauksiin

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

-

2) Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Energiainvestointituet ovat tärkein tukikeino uusiutuvan energian investointien synnyttämiseksi. On hyvä, että pienen kokoluokan hankkeiden investoinnit on mainittu erikseen. Esitämme, että energiainvestointien yhteydessä mainitaan erikseen uusiutuvien liikennepolttoaineiden kotimaisen tuotantolaitosinvestoinnit, millä voidaan varmistaa muun muassa, että ratkaisuja syntyy myös raskaaseen liikenteeseen. Biokaasulaitosinvestoinnit voivat olla eri kokoisia ja ne voivat kuulua joko

MMM:n, TEM:n tai YM:n määrärahojen piiriin; erityisesti isomman laitosinvestoinnit kuuluvat TEM:n piiriin, esim. bio-LNG-laitosinvestoinnit kuuluvat uuden teknologian demonstraatiohankkeiden piiriin.

Suunnitelmassa mainitaan, että ”Edistetään uusiutuvia liikennepolttoaineita jatkossakin ensi sijassa jakeluvolvoitteella”. Kannatamme kirjausta, mutta haluamme esittää syvän huolemme päätöksistä tehdä määräaikaista muutoksia jakeluvolvoitteeseen vuosien 2022 ja 203 osalta. Määräaikaisten muutosten myötä usko jakeluvolvoitteeseen heikkenee, myös vaikutusten arvioinnit eivät tältä osin ole ajantasaisia.

Hallituskaudella jo aikaisemmin päätetyt linjausten joukkoon tulisi lisätä biokaasun vuoden 2030 tuotantotavoite 4 TWh, josta päätettiin syksyn 2021 budjettiriihen yhteydessä ja vahvistettiin KAISU:n yhteydessä.

Energiatuki-osiossa ei mainita vuonna 2021 valmistunutta Valtioneuvoston asetusta Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia energiainvestointeja vuosina 2022–2026 koskevasta tuesta (<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM049:00/2021>). Suunnitelmasta ei saa käsitystä, että ollaanko myös energiatuki-asetusta päivittämissä.

Hienoa, että biokaasuasioita on käsitelty oman otsikon alla. Osioon voitaisiin niin ikään lisätä 4TWh:n tuotantotavoite (kts. yllä). Biokaasusektorin toiminnanharjoittajat ovat pitäneet kansallista biokaasuohjelmaa hyvänä ja tehokkaana työkaluna huomioida biokaasu horisontaalisissa ja sektorikohtaisissa säädösvalmisteluissa ja kehitystöissä. Esitämme uudeksi linjaukseksi i&e-strategiaan, että kansallinen biokaasuohjelma ulotetaan vuoteen 2030 asti. Näin voidaan varmistaa tehokas kokonaiskoordinointi ja varmistaa, että 4 TWh:n tuotantotavoite saavutetaan. Biokaasun monisektorisuudesta kertoo se, että biokaasuun liittyviä toimia on kaikissa kansallisen ilmastopolitiikan eri strategioissa.

Biokaasusektorin edistämistoimien osalta olisi tärkeä satsata nimenomaan biometaanin tuotannon tukemiseen ja varmistaa, että sille on olemassa oikeat kannustimet. Tällä hetkellä maatalousinvestointien puolella tukitasot ovat varmasti sillä tasolla mitä ne ylipäänsä voivat olla, mutta niiden tuottama kaasu ohjautuu pääsääntöisesti tilojen omaan käyttöön sähköksi ja lämmöksi eikä näillä investoinneilla merkittävästi tueta teollisuuden ja liikenteen kaasutarpeita. Esimerkiksi teollisen mittakaavan bio-LNG:n tuotantohankkeet eivät ole vielä käynnistyneet, vaan ne ovat monelta osin edelleen selvitysvaiheessa.

3) Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.3)

-

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

Pyydämme I&E-strategian viimeistelyssä kiinnittämään huomioita terminologiaan, sillä nyt välillä kaasusta, kaasuista, maakaasusta, biokaasusta, biometaanista ja vedystä. Tarvetta olisi ottaa mukaan myös 'uusiutuvat kaasut' ja 'vähähiiliset kaasut' termit.

Kestävien ja vähähiilisten kaasujen (kuten synteettinen metaani) osuus on 1 TWh Suomen biokaasun 4 TWh:n tuotantotavoitteessa vuodelle 2030. Uusiutuvia ja vähähiilisiä kaasuja tulee katsoa kokonaisuutena, sillä ne tukevat toisiaan ja niiden läpimurto on riippuvainen toisistaan. Esimerkiksi satsaukset liikennebiokaasuun mahdollistavat myöhemmin myös synteettisen metaanin hyödyntämisen, sillä niiden jakeluinfra ja käyttökohteet ovat samat.

4) Energiatehokkuuden edistäminen (strategian luku 2.4)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

-

5) Energian toimitus- ja huoltovarmuus (strategian luku 2.5)

-

Avoin vastaus energian toimitus- ja huoltovarmuutta koskien

Uusien linjausten joukossa ei ole mielestämme riittävästi tuotu esille, miten kotimaisen uusiutuvan energian tuotannon lisääminen parantaa huoltovarmuutta. Tätä voisi täsmentää suunnitelmassa.

2.5.3 Kaasun toimitus- ja huoltovarmuus – osioon tulisi kertoa kattavammin biometaanin ja muiden uusiutuvien ja vähäpäästöisten kaasujen roolista, nyt ne puuttuvat tekstistä täysin. Ei riitä, että biokaasu ja vety käsitellään suunnitelmassa erillisissä osioissaan, vaan olisi tärkeää, että ne olisivat riittävästi esillä myös kaasuinfrasta puhuttaessa. Esitämme, että kaasua koskevien uusien linjauksien joukkoon lisätään toimenpiteeksi kotimaisen biokaasun ja biometaanin tuotannon kasvattamisen. Biokaasun osuus kotimaisesta maakaasun käytöstä on noin 4 % (25 TWh:sta), mutta se voi olla vuonna 2030 jo 16 % (tuotanto 4 TWh). Euroopan komission maaliskuussa 2022 antamassa REpowerEU-aloitteessa esitetään, että venäläisestä maakaasusta voitaisiin korvata 20% Euroopassa tuotetulla biometaanilla vuonna 2030. Tämä on linjassa Suomen lukujen kanssa. Biokaasun kansallinen 4 TWh:n tuotantotavoitteen vahvistaminen ilmasto- ja energiastrategiassa tukisi myös kaasun huoltovarmuutta.

6) Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.6)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

-

7) Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.7)

-

Avoim vastaus energiamaarkkinoiden kehittämistä koskien

Yhdyimme tämän osa-alueen linjauksiin kaasuinfran ja kaasumarkkinoiden osalta.

8) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.8)

Yhdyin tämän osa-alueen linjauksiin

Avoim vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

9) Verotus (strategian luku 2.9)

-

Avoim vastaus verotusta koskien

Osa toimenpiteistä on vielä keskeneräisiä. Esitämme, että suunnitelmassa kerrotaan toimeenpanosuunnitelma keskeneräisten toimenpiteiden osalta.

10) Ilmastomuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.10)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoim vastaus ilmastomuutokseen sopeutumista koskien

-

11) EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.11)

Yhdyin tämän osa-alueen linjauksiin

Avoim vastaus EU-vaikuttamista koskien

-

1) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen (strategian luku 3.1)

-

Avoim vastaus ilmastotavoitteiden saavuttamista koskien

Kustannusten arvioiminen on erittäin haastavaa ja suunnitelmassa annettu yhteenveto tuntuu luovan liian yksinkertaistetun kuvan asiasta. Kustannusten arvioinnin vaikeudesta osoituksena on se, ettei arviot sisällä vaikutuksia jakeluvaihteen määräaikaisten muuttamisen osalta. Pidämme kuitenkin tärkeänä sitä, että suunnitelmassa on pyritty kertomaan toimenpiteiden kustannusvaikutuksista.

2) Valtiontalousvaikutukset (strategian luku 3.2)

-

Avoin vastaus valtiontalousvaikutuksia koskien

Kustannusten arvioiminen on erittäin haastavaa ja suunnitelmassa annettu yhteenveto tuntuu luovan liian yksinkertaistetun kuvan asiasta. Kustannusten arvioinnin vaikeudesta osoituksena on se, ettei arviot sisällä vaikutuksia jakeluvelvoitteen määräaikaisten muuttamisen osalta. Pidämme kuitenkin tärkeänä sitä, että suunnitelmassa on pyritty kertomaan toimenpiteiden kustannusvaikutuksista.

3) Kansantalousvaikutukset (strategian luku 3.3)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus kansantalousvaikutuksia koskien

-

4) Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset (strategian luku 3.4) sekä sukupuolivaikutukset (strategian luku 3.5)

Yhdyn näiden osa-alueiden arvioihin

Avoin vastaus perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä sukupuolivaikutuksia koskien

-

5) Vaikutus energiajärjestelmään (strategian luku 4)

-

Avoin vastaus energiajärjestelmävaikutuksia koskien

4.5.5. Venäläisestä fossiilisesta energiasta irtautuminen -osiossa on kirjattu virheellisesti, että komission REPowerEU-toimintasuunnitelmassa kehitettäisiin biokaasua yleisesti, vaikka komissio esittää toimenpiteitä nimenomaan biometaanin tuotannon ja käytön kehittämiseksi.

Suomen vetyst strategia

Yhdyn tämän osa-alueen arvioihin

Avoin vastaus Suomen vetyst strategiaa koskien

Pyydämme I&E-strategian viimeistelyssä kiinnittämään huomioita terminologiaan, sillä nyt välillä kaasusta, kaasuista, maakaasusta, biokaasusta, biometaanista ja vedystä. Tarvetta olisi ottaa mukaan myös 'uusiutuvat kaasut' ja 'vähähiiliset kaasut' termit.

Kestävien ja vähähiilisten kaasujen (kuten synteettinen metaani) osuus on 1 TWh Suomen biokaasun 4 TWh:n tuotantotavoitteessa vuodelle 2030. Uusiutuvia ja vähähiilisiä kaasuja tulee katsoa kokonaisuutena, sillä ne tukevat toisiaan ja niiden läpimurto on riippuvainen toisistaan. Esimerkiksi satsaukset liikennebiokaasuun mahdollistavat myöhemmin myös synteettisen metaanin hyödyntämisen, sillä niiden jakeluinfra ja käyttökohteet ovat samat.

Avoin vastaus muita Ilmasto- ja energiastrategian osia koskien

-

Violainen-Hynnä Anna
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry